

Sel kommune
Utskrift av møtebok

Arkivsak: 2007/1583 -3

Arkiv: M80

Saksbehandler:

Tom Are Nilstad

Dato: 30.01.2014

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
10/14	Kommunestyret	17.02.2014

Høringsuttalelse til Rapport fra arbeidsgruppe som har vurdert brann- og redningsvesenets organisering og ressursbruk

Saksutredning

Justis- og beredskapsdepartementet sender på høring *Rapport fra arbeidsgruppe som har vurdert brann- og redningsvesenets organisering og ressursbruk* (Brannstudien).

Justis- og beredskapsdepartementet ga 5. oktober 2012 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap i oppdrag å opprette og lede en arbeidsgruppe som skulle utrede hvordan de samlede ressursene i brann- og redningsvesenet kan utnyttes best mulig, og i samhandling med andre beredskapsaktører. Arbeidsgruppens rapport ble levert til departementet 2. desember 2013. Hovedanbefalingen til arbeidsgruppen er å organisere brann- og redningsvesenene fylkesvis, slik at det blir 18 eller 19 enheter, avhengig av om Oslo og Akershus blir en felles enhet eller ikke. Rapporten, og to samfunnsøkonomiske analyser som arbeidsgruppen har innhentet, er tilgjengelig på Justis- og beredskapsdepartementets hjemmesider under høringer:

www.regjeringen.no/html?id=747757.

En liste over høringsinstansene følger vedlagt. Justis- og beredskapsdepartementet ber adressatene om å forelegge rapporten for berørte underliggende organer, foreninger eller organisasjoner på eget område, dersom disse ikke er oppført på listen. Departementet ønsker også å få informasjon om eventuelle andre aktører som bør få anledning til å uttale seg om rapporten.

Bakgrunn

Det er i dag ca. 295 brann- og redningsvesen og omkring 650 brannstasjoner på landsbasis. Alle enheter i brann- og redningsvesenet er knyttet til en regional nødalarmeringssentral kalt 110-sentral, og det er totalt nitten 110-sentraler. Et brann- og redningsvesen omfatter overordnet ledelse av brannvernet i kommunen eller den aktuelle regionen, samt alle brannstasjoner i det aktuelle området.

Forebyggende arbeid og beredskap i brann- og redningsvesenet er et kommunalt ansvar. Kommunen forvalter disse tjenestene som en del av den kommunale administrasjonen og kan sette bort deler av oppgavene til andre kommuner eller virksomheter.

Arbeidsgruppa har kommet med tre forslag til organisering av framtidig brann- og redningsvesen.

- Alternativ 1 – Fylkesvis organisering med 18 eller 19 brann- og redningsvesen
- Alternativ 2 – Regionalisering av brann- og redningsvesen som kvar for seg dekker minst 100 000 innbyggere (30 – 40 brannvesen)

- Alternativ 3 – Mer kommunalt samarbeid der hvert brann- og redningsvesen dekker minst 20 000 innbyggere (ca. 120 brannvesen)

Alle tre alternative medfører redusert behov for personale knyttet til administrasjon. Dette vil føre til innsparing på administrative stillinger.

Mere kommunalt samarbeid vil føre til økt kompetanse og flere tilsette å støtte seg på.

Større geografiske område vil på den andre siden føre til organisatoriske utfordringer ved at avstanden mellom leder og tilsette blir større. Større avstander gir trolig økte driftsutgifter på grunn av store kjøreavstander (forebyggende arbeid).

To overordnede hovedtrekk preger dagens organisering og dimensjonering av brann- og redningsvesenet:

- ☐ mye fungerer godt i det daglige, selv om det også er noen gjennomgående utfordringer
- ☐ det er store variasjoner mellom de ulike brann- og redningsvesenene både når det gjelder organisering, kvalitet, effektivitet og evne til å håndtere og forebygge branner og andre hendelser.

Arbeidsgruppen mener at de store forskjellene i størrelse og organisasjonsform gir noen klare utfordringer.

Samlet sett mener arbeidsgruppen at denne gjennomgangen viser at dagens brann- og redningsvesen i hovedsak fungerer bra. Vi har en fleksibel organisering som sikrer balanse mellom kostnader og risiko i et landstrakt og variert land, gjennom heltids- og deltidsbrann- og redningsvesen

Innsatstid og dimensjonering sikrer lokal tilstedeværelse og trygghet for befolkningen.

Arbeidsgruppen mener også at ressurskravet til forebyggende personell har vært en riktig satsning for å løfte det forbyggende arbeidet. Brann- og redningsvesenet har høy tillit i befolkningen og et godt omdømme. De fleste hendelser håndteres på en tilfredsstillende måte. Det er et bredt samarbeid og samspill med andre beredskapsaktører og forebyggende aktører for å løse oppgavene. Det kommunale ansvaret sikrer lokal forankring, identitet og mange steder en sterk og viktig dugnadsånd. Nærheten mellom brann- og redningsvesenet og kommunen og lokalkunnskapen er andre sterke sider ved dagens organisering og dimensjonering av brann- og redningsvesenet.

Arbeidsgruppen har på bakgrunn av analyser, innspill og erfaringer identifisert noen hovedutfordringer ved dagens brann- og redningsvesen:

- Evnen til å håndtere store og/eller komplekse hendelser er varierende, særlig kan dette være krevende i mindre deltidsbrann- og redningsvesen.
- Nødvendig spesialistkompetanse dekker ikke nødvendigvis alle geografiske områder, og det er ikke en helhetlig og overordnet struktur på hvor slik kompetanse er lokalisert.
- Manglende kompetanse knyttet til områder som er viktig for å løfte det brannforebyggende arbeidet videre, for eksempel informasjon, analysekompetanse og ROS, erfaringslæring, brannevaluering og forvaltningskompetanse. Mange steder er det for små fagmiljøer, eller kompetansen på disse områdene finnes rett og slett ikke.
- Manglende systematikk for erfaringslæring.
- Ressurser (både internt og eksternt) utnyttes ikke godt, eksempelvis bygges det nye brannstasjoner tett på nabobrann- og redningsvesen.

- Potensial for bedre samarbeid med en del eksterne aktører og til bedre å utnytte nærheten til og involveringen i andre kommunale tjenester.

Den samfunnsøkonomiske analyse av ny organisering av brann- og redningsvesenet anbefaler alternativ 2.

Vurdering

Rapporten er grundig og den identifiserer fordeler og svakheter ved dagens organisering. Det kan likevel se ut som om at rapportens anbefalinger føyer seg inn i rekken av lignende anbefalinger knyttet til organisering av politi, ambulanse etc, og konkluderer med at større enheter og regioner gir bedre tjenester.

Vurdert ut fra den generelle situasjon i region Nord-Gudbrandsdal er brann – og redningstjenesten vel fungerende, men de svakheter som er belyst i rapporten mht ressurser og kompetanse kan være utfordrende.

Det er et kommunalt ansvar å ha en brann- og redningstjeneste som ivaretar de forventede oppgaver. Dette innebærer at det er kommunene som er bærebjelkene i alt beredskapsarbeid, og som i hovedsak også har det økonomiske ansvaret. I samband med endringer i ambulanse- og politistruktur er brann og redningstjenesten blitt viktigere innsatsfaktorer i regioner med store avstander. Også i forbindelse med naturkatastrofer har erfaring vist at brann og redningstjenesten er et svært viktig element i samspillet med andre beredskapsaktører lokalt. Organisering og ressursbruk i brann og redningstjenesten handler mye om lokal tilstedeværelse, noe som har vist seg å være svært avgjørende i de senere års hendelser, enten det gjelder større branner eller naturskapte hendelser.

Ordningen som er innført med lederstøtte for mindre brannvesen i tilknytning til skogbranner er eksempel på at utfordringer knyttet til kompetanse og ressurser kan løses på en god måte.

For mindre brannvesen er 110-sentralene den viktigste støttespilleren i innsats, og her har det skjedd en endring slik at det nå er nitten 110-sentraler.

De evalueringer som er gjort etter større hendelser den senere tid viser at utfordringene gjerne er knyttet til andre utfordringer enn de rent organisatoriske, eksempel ressurser som ikke samhandler eller finner hverandre, telekommunikasjon, og sist men ikke minst de geografiske avstander og det dette innebærer mht. innsatstid.

Rådmannen anbefaler alternativ 3 som modell for organisering av fremtidig brann- og redningsvesen.

Rådmannens forslag til vedtak:

Med referanse til region Nord-Gudbrandsdal anbefaler Sel kommune at alternativ 3 legges til grunn for organisering av fremtidig brann- og redningsvesen, alternativ 2 kan være et godt alternativ i sentrale områder der geografiske hensyn ikke er så fremtredende.

Behandling i Kommunestyret - 17.02.2014:

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Ap v/ordføreren fremmet følgende forslag til tillegg i vedtak:

Sel kommunestyre legger følgende forutsetninger til grunn for sin tilslutning til alternativ 3:

- Brann- og redningsvesenets rolle som første nødetat på ulykkesstedet.

- Brann- og redningstjenesten må også i framtida kjennetegnes med lokal tilstedeværelse, dvs. at personal- og utstyrsressurser er basert på en desentralisert struktur med nødvendig kompetanse og lokalkunnskap.
- Samarbeidet med kommunenes øvrige beredskapsressurser må videreføres og forsterkes.
- Samhandlinga med øvrige lokale og regionale ressurser utenom de kommunale ressursene må videreføres og forsterkes.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Kommunestyret - 17.02.2014:

Med referanse til region Nord-Gudbrandsdal anbefaler Sel kommune at alternativ 3 legges til grunn for organisering av fremtidig brann- og redningsvesen, alternativ 2 kan være et godt alternativ i sentrale områder der geografiske hensyn ikke er så fremtredende.

Sel kommunestyre legger følgende forutsetninger til grunn for sin tilslutning til alternativ 3:

- Brann- og redningsvesenets rolle som første nødetat på ulykkesstedet.
- Brann- og redningstjenesten må også i framtida kjennetegnes med lokal tilstedeværelse, dvs. at personal- og utstyrsressurser er basert på en desentralisert struktur med nødvendig kompetanse og lokalkunnskap.
- Samarbeidet med kommunenes øvrige beredskapsressurser må videreføres og forsterkes.
- Samhandlinga med øvrige lokale og regionale ressurser utenom de kommunale ressursene må videreføres og forsterkes.

Rett utskrift
18.02.14

Eva Nårstad
sign